

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
„1/2” 1 „ 60 „
„1/4” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
„1/2” 3 „

Numeri singuratici se vënd
în Cluj cu 5 fileri, într'alte
locuri cu 6 fileri.

Răvașul

INSERTIUNILE
se plătesc după mărirea
locului ce ocupă;
fiecare cm. □ costă o-
dată 10 fil., de 2 ori
8 fil., de 3 și mai multe
ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA:
„RĂVAȘUL”
CLUJ. — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: Dr. IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

„Clopote amuțite.”

În săptămâna trecută s'a predat la teatrul din Cluj, de patru ori după o laltă piesa: »Elnémult harangok« de Malonyai Dezsó și Rákossi Victor. Teatrul în fiecare seară a fost tot plin și publicul a aplaudat din ce în ce tot mai mult. De aci înse nu urmează, că piesa ar fi bună ori frumoasă.

Intr'un număr trecut pomenisem, pe scurt despre aceasta piesă. Atunci nu o cunoșteam decât din foile pestane, cari toate o laudau. Acum însă o cunoaștem din văzute, și trebuie să mărturisim, că am rămas isbiți și scandalizați de întreagă inscenarea. Aci nu e vorba de artă, de plăcere estetică, de frumosul moral, ci numai de ațitarea urei împotriva noastră a Românilor. E o inscenare politică, o tipică »agitare împotriva unei naționalități«, prevăzută de codul penal și săvârșită cu aparatul cel mai efectiv — cu teatrul. Nu-i mirare, că Rákossi e politician, și încă unul dintre cei mai radicali deputați obstrucționiști. El nu și-a părăsit nărzavul, nici când și-a schimbat përul. Cel ce s'a produs de atâtea ori în parlament, e același și pe scenă. Slugește aceleși tendințe, urmând același metod, și folosindu-se de aceleși mijloace. Numai cât obstrucția aci nu se face contra guvernului, pe cheltuiala țerii, ci împotriva bunului simț și pe cheltuiala noastră, a Românilor. Din cap până în sfârșit suntem insultați, bănuți, înfierați cu cele mai groasnice crime. Și la urmă ne face să ne umilim, ca un cățel bătut, la picioarele celui ce ne-a insultat și să sărutăm mâna, celui ce ne-a lovit. Cel ce ne represintă, pe noi, pe scenă, preotul Todor Todorescu, este lipsit de ori-ce omenie și încărcat cu

toate vitiile și cu toate blăstemățiile posibile —; poporul însuși, asemenea stricat, e prezentat ca bătând pe popa, lăsând pe alții să moară, fără ajutor, ba murind însuși de — pelagră, dar pentru aceea e foarte preocupat de dorul de a se — maghiarisa.

Numai cei ce nu sunt de loc orientați asupra stărilor adevărate din țeară, sau sunt prea puțin scrupuloși, și față cu cinstea altora și față cu cerințele artei adevărate, pot să aplaudeze acest fel de drame. Durere, că aceștia sunt cei mai mulți. Ne mângăiem înse, că oamenii de elită, socială și intelectuală, resping abuzul ce se face aci, în numele sfânt al patriei și al artei, și-l osândesc. Astfel unele ziare din Cluj au scris hotărît contra piesei (vezi la rubrica »Răvașul Clujului«).

Și ne mai mângăiem cu faptul, că natura și viața de astădată desminte cu totul »arta«. Popă ca Todor Todorescu, har Domnului, nu există decât pe scena de scânduri, nu înse pe scena vieții. Nici fată de Român, ca fata popii Todorescu, nu credem că a văzut, sau ar putea vedea dl Rákossi. Nici popor românesc, ca »Moșii dela Cluj« nu va găsi nicăiri.

Dar la ce se mai desmințim noi pe dl Rákossi Victor? Doar l'a desmințit altul, care nu poate fi bănuț. S'a desmințit el însuși... În romanul seu »Elnémult harangok« dl Rákossi isprăvia cu totul altfel chestia între Români și Unguri, decât cum o isprăvește în dramă, asociat cu dl Malonyai. Care a avut dreptate? Rákossi Victor, romancierul din »Bud. Hirlap«, ori Rákossi tovarășul lui Malonyai Dezsó? Nici unul. Adevărul îl are viața, și viața e cu totul alta decât cea din romanele și dramele cele tendențioase și speculante.

N. JORGA

Un bărbat fruntaș de ai noștri ni-a făcut odată foarte serios observarea, că nu e pentru reproducerea chipurilor scriitorilor în foi... Și avea reson. De bună seamă nu chipurile, ci scrierile bunilor scriitori trebuiesc reproduse în foi, ca să se lățească tot mai mult bunele lor idei.

Noi înse credem, că foile nu au menirea de a sluji ca singure izvoare de hrană sufletească, ci ele trebuie să cârmuiască pe cetitori la adevăratele și bogatele izvoare: la cărțile bune. În scopul acesta e foarte bine, a vorbi cât mai des despre scriitori, și a deștepta în toate feliurile rivna de a-i cunoaște din chiar scrierile lor. Între acestea deosebite feliuri, de a ațita curiozitatea publicului, este credem și reproducerea portretelor.

Nu pentru a face însă renumitului Jorga, ci pentru a împlini un dor al tuturor fraților noștri de dincoace publicăm astăzi portretul celui mai harnic și mai genial istoriograf român. Întru adevăr renumele d-lui Jorga este mare la noi. Este doar cel mai cunoscut și mai simpatic nume, ce trece granița României spre noi. Pentru că este unul, se nu zicem unicul, din acei puțini scriitori din România, cari, în scrierile lor, în gândurile lor, în preocupățiunile lor, ne cuprind și pe noi »Românii de peste munți«.

Etă pentru ce ne onorăm a împodobi acest număr al nostru cu portretul d-lui N. Jorga.

* * *

Abia de 35 ani d-l N. Jorga, profesor de istorie la universitatea din București, are un tre-

FOIȚA RĂVAȘULUI

Ioan Artemie Anderco.

Se știe că la 6 Noemvrie st. n. 1904 dl Dr. Dăianu a ținut, la serata *Reuniunii femeilor* din Cluj, o conferință. Aceasta se publică acum în revista »Luceafărul« din Budapesta, de unde o reproducem și noi.

*

În vara anului 1900, după adunarea dela Șimleu a fondului pentru teatru român, avui prilejul a face o călătorie prin Maramureș, urmând invitării afabile a dlui vicar din Sighet, rev. Tit Bud, care este conducătorul firesc și recunoscut al fraților din patria veche a lui Dragoș Vodă. Imi reamintesc viu impresiile și experiențele acelei călătorii de 15 zile, și ori-cât ar fi de triste cele mai multe din aceste impresii și experiențe, totuși mi le reimprospetez cu drag adese-ori, pentru frumuseța țerii și bunătatea poporului basinaș, care o locuiește.

Vē rog să-mi dați voie a mi le reînoi și cu acest prilej, și vē invit să mă însoțiți și dvoastră, într'o tură grăbită, peste țara Maramureșului...

Când treci, în fuga trenului, din Ungaria proprie în Maramureș, pare că ți-se deschide o lume nouă. Trenul zboară pe o vale largă alături cu apa Tisei, dar împotriva cursului ei. În mersul repede al trenului călătorul trece adese

peste riuri repezi de munte, cari grăbesc spumegând în alvia Tisei. Aceste riuri vin din niște regiuni înalte, pe unde oare-când locuiau Români; numirile de munți și de văi mai păstrează amintirea băstinașilor locuitori. Astăzi însă nici o pomenire vie nu mai este de ei. Locul lor l-au ocupat Rutenii, Rutenii aceia nenorociți, al căror traiu mai rău decât moartea ni-l'au făcut cunoscut regretatul Edmund Egan și ni-l'a zugrăvit, fidel și zguduitor, agerul stilist maghiar, Bartha Miklós, în cartea sa despre »Cazari«.

Din ce înaintează trenul dela Hust spre Teciu, valea Tisei se deschide tot mai largă, și călătorul își poate paște privirile pe un câmp tot mai întins. Pare că vēd și acum livezile acelea verzi, ce se întind de-a dreapta și de-a stânga liniei ferate, și pe covorul lor de verdeață, ca unică variație, strălucesc în soare turme mari și dese de găște albe, cari formează caracteristica ținutului, și surprind ca ceva nou pe călătorul ardelean... Găștele, cari au avut odată rolul istoric de a mântui de perire capitolul roman, au aci, pe pământul coloniilor romane, rolul trist de a fi prevestitoarele peririi, încete și puțin glorioase, a unei părți din acele regiuni, cari își leagă numele și obirșia de capitolul Romei eterne.

Cuprins de astfel de reflecțiuni sinistre sosești în capitala Marmației, la Sighet. La gară, prima surprindere ce te așteaptă, e că toți birarii sunt jidani. Jidani tipici, de cei cu caftan

și perciuni; și dacă ai fi antisemit intransigent ar trebui să pornești *per pedes apostolorum* în acest nou Ierusalim al Palestinei de lângă Tisa. Impresia aceasta se atenuază ce e drept, îndată ce trecând prin capitala Marmației ajungi la casa parochială românească, care este reședința vicarului Maramureșului, și care este situată într'un colț de stradă foarte frecventat, privind spre o mică piațetă. Pe cât de tipic-jidovească este întreaga înfățișare a pieții acestui oraș, pe atât de tipic-românească este casa preotului român din Sighet. Casa însăși e ca un palat, cu etaj, având în parter mai multe localuri pentru comerț, ocupate, toate de Jidani. Insași zidirea ei se datorește unui acord cu acești comercianți, cari au dat capitalul necesar drept avans de chirie pe câțiva ani. Etajul întreg îl ocupă locuința vicarului, o locuință frumoasă, cu o înfățișare tipică-românească. Covoarele cele frumoase românești — o specialitate a Maramureșului — atrag atențiunea dela prima privire și dau locuinței largi și luminoase un aer călduros, cu care armonizează așa de perfect ospitalitatea domnului vicar, ca și a prea stimatei sale doamne. În curte — lângă casa vicarială — este școala românească vicarială și locuința învățătorului. Trecând pe dina-ntea școlii printr'o mică grădinuță, ajungi iarăși într'o curte largă, în mijlocul căreia se ridică falnică o biserică nouă în stil gotic, frumoasă și înafară și înlăuntru, cum puține biserici am vē-

cut literar bogat și laborios și glorios. Luând licențiatul în vîrstă de abia 20 ani a făcut studii în străinătate, petrecând timp mai îndelungat prin cele mai de frunte capitale, de cultură și știință, ale Europei. Cercetările ce le-a făcut prin arhivele străine și rezultatele acestora i-au făcut numele cunoscut în cercurile puținilor cari cetesc la noi istorie, și mai ales publicațiunii de izvoare ale istoriei. De 8—10 ani a început a fi cunoscut în public, pe urma studiilor și documentelor nouă ce a publicat. Dar munca dînsului a fost — și este — atât de rodnică și de stăruitoare, încât așa zicînd zi de zi numele i-a crescut și s'a înălțat și astăzi, când e încă așa de tîner, a ajuns la zenit. A publicat atâtea volume, unul după altul, ba 2—3 de odată, și câte 4—5 într'un an, în cît lumea literară de abia se poate reculege de uimirea ce a cuprins-o. Intru adevăr, dacă ai pune unul peste altul câte un exemplar din cărțile ce a scris, ar fi deja un monument considerabil.

»Studii și Documente«, »Istoria literaturii române în veacul al 18-lea«, Documente vitoare la Istoria Românilor, Istoria lui Mihaiu Viteazul, Istoria lui Ștefan cel Mare, Istoria bisericească, Istoria literaturii religioase, Sate și preoți din Ardeal, Cuvinte adevărate, Drumuri și orașe, Mănăstiri și sate, ...eată unui titlul numai ai celor mai mari și mai cunoscute din operele sale. A le înșira toate nu ne este cu putință, d'apoi a le ceti, studia și admira pe deplin!

Colecțiunile de »Documente« ne arată rezultatul uimitor al cercetărilor d-lui Jorga prin arhivele străine și române, cercetări căror asemenea nici un alt istoriograf român n'a putut arăta până acum. »Istoria literaturii« veacului al XVIII ni-l'a dovedit pe dl Jorga pe un teren nou, și ni-l'a arătat dintr'o parte nouă, din care nu era cunoscut. Pe acest teren s'a dovedit tot așa de minunat în muncă, original în concepție, sublim în avinturi, și larg în priviri, ca și pe terenul istoriei politice. Ba ne-a dat și pe terenul acesta o operă, care este și ea fără pereche în literatura noastră. Mai ales prin felul măiestrit cum a zugrăvit portretul literar și de caracter, al celor trei luceferi din Ardeal ai literaturii noastre: Șincai, Clain și Petru Maior, dl Jorga ne-a cucerit de tot inimile; dar și-a întărit deplin stăpînirea morală în Ardeal prin continuarea operei sale, dovedită în »Preoți și Sate« și urmă prin istoria întemeierii episcopilor din Transilvania.

* * *

În timpul din urmă neobositul Jorga s'a folosit de vacanțele crăciunului pentru a studia la Brașov arhivele de acolo, și s'a rentors, cum am anunțat cu 400 documente copiate. Din acest prilej un amic, care a avut norocul să-l cunoască mai de aproape, ni-l'a caracterizat cu cuvinte pline de uimire și încântare.

»Jorga este un bărbat fenomenal — scria omul nostru — care a lucrat până acuma pentru 5 vieți laborioase, ear valoarea lucrărilor lui cântărindu-o cine ar putea-o aprecia? Și este abia de 35 ani...

Jorga, dacă ar fi numai un savant, Paș admira poate, inse nu Paș iubî. El este însă un om bun, ear modestia lui te subjugă«.

zut pe la noi. Este biserica românească, în care vicarul Tit Bud jertfește lui Dumnezeu în fiecare zi și predică poporului său credincios, care-l și iubește ca pe un adevărat părinte. Aci e centrul vieții românești din Sighet. Aci, lângă biserică, a mai rămas ceva din viața frumoasă românească a oare-când falnicilor boieri români din Maramureș. Mai este în Sighet încă o instituție românească: un internat de băieți; — sunt câți-va advocați români, bărbați de frunte, și mai ales este aici distinsul român Dr. Ioan Mihalyi, fratele Metropolitului dela Blaj, protofiscul comitatului. — Familia numeroasă a lui Ioan Mihalyi este pătrunsă de spirit românesc, ear sufletul acestui bărbat reprezintă cultura și literatura română în aceste părți.

Din Sighet am făcut excursiuni în mai multe părți. Dacă treci Tisa, ce curge pe lângă această capitală a Maramureșului, ajungi îndată la Slatina. Aci își doarme somnul de veci, la umbra bisericii mărețe ridicată pe cheltuiala sa, bunul episcop Pavel dela Oradea-Mare, care a fost când-va parochul acestei comune. Biserica, devenită istorică, este una din cele mai frumoase biserici românești și are o poziție impunătoare pe un platou înalt, pe supt care, nu departe, șerpuesc undele cristaline ale Tisei. În apropiere — spre Sighet — e o curte domnească, proprietatea lui Mihai Pavel junior, nepotul episcopului. Dincolo de Tisa se întind mai multe moșii românești în jurul comunei Sărășău, proprietăți ale familiei Petru Mihalyi, fratele mai mare al metropolitului nostru, și ale familiei Basil Jurca, asemenea o casă adevărat românească. Ear dincolo de Slatina se întinde îndată moșia episcopului Pavel cu vestitul stabiliment pe băi numit »Păvel furdö«, în care bunul epis-

Eată cuvintele sincere ale unui admirator ardelean.

Îndată după plecarea dlui Jorga din Brașov, s'a ținut acolo o pertractare curioasă la Tribunal. Acusat era o carte a dlui Jorga, cartea cu care el, și-a luat, ca istoriograf român, partea cea mai bună, în serbarea aniversară înălțătoare, ce s'a fost serbat în vară, la Putna, și în toată România: — »Istoria lui Ștefan cel Mare, povestită neamului Românesc de N. Jorga«. Acusatul, lipsit de apărător, și ne void a se apăra, a fost osândit. Tribunalul a enunțat, ca și censura de oare când, într'o formă modernă, dar în fond aceeași sentință: »Opus igne, autor...« Cartea, ori unde s'ar găsi, hotărît este, se va nimici, pentru că s'a aflat, că ea ar agita.

Coincidența face ca să asemănăm agitațiunea aceasta a dlui Jorga, cu agitațiunea din piesa dramatică a lui Rákossi Victor »Elnémult harangok« și se întrebăm, care agită mai mult? Dar încolo nici nu s'ar putea ca să fie vr'o comparație între aceste 2 cărți, și aceste doi autori.

Nu cunoaștem incriminate, nici motivele pentru care, a fost osândită cartea dlui Jorga, nici nu vrem să ne amestecăm în treburile iuștiiței, dar noi ne închinăm activității literare, fără păreche, ce o desvoaltă dl Jorga, și îi dorim dela Dumnezeu ani mulți și sănătate, ca să mai poată încă înbogăți literatura română cu opere istorice și literare, de cari să ne putem îndulci toți fii neamului.

Crestături.

— Pe tema ierarhiei noastre bisericești, pusă în nouă lumină istorică de d-nii Dr. Bunea și N. Jorga, earși se face vorbă — în jurnale. Nu în cărți, ci în jurnale. Se știe, că la cea din urmă scriere a părintelui canonic, Dr. Bunea: »Ierarhia Românilor din Ardeal și Ungaria«, d-l Păcațanu, cel vizat, n'a răspuns, probabil pentru că n'a putut răspunde, nici un cuvînt. Acum un oare care alt »non quis, sed quid« a început o serie de articoli — în »Tel. Rom.« Tendința acestei nouă polologhii se vedește din nrul cel dintăiu. D-l Jorga, cel mai competent, a primit aceste nouă neputințe cu următoarele observări publicate în »Sămănătorul«:

»Foaia Mitropoliei din Sibiu, »Telegraful Român«, face o greșală și o nedreptate, vădite amîndouă, începînd a tipări ca prim articol o lungă tîndăleală, și pătimasă și naivă, cu privire la începuturile Mitropoliei Românilor din Ardeal. Pentru ori-cine de cît pentru orbi și pentru cei-ce nu vor să vadă, pentru cei-ce nu pot și pentru cei-ce nu vor să înțeleagă, s'a dovedit că această Mitropolie a fost întemeiată ca așezămînt și ca biserică de Mihaiu Viteazul. Articolul din »Telegraful«, prinde să fie o combatere a acestei păreri: el începe pentru aceasta dela Sf. Ștefan regele Ungariei și dela tatal Sf. Ștefan și dela mama Sf. Ștefan. Ar putea să înceapă tot așa de bine și dela Sf. Petru și dela Adam. Pentru »adversari« a căror stăruință e așa de puțin unită cu alte însușiri, eu nu pot avea nici un răspuns. Cred, că din partea sa pîr. Bunea, competentul istoriograf ardelean, căruia i-se face procesul în același timp cu procesul meu, n'are timp de pierdut pentru a respinge aceste elucubrații senilo-copilărești și masivo-vehemente. Scrieri, cari cuprind ridiculul în sine n'au nevoie să fie combătute. Și cetitorii foii din Sibiu — nu numai cei tineri dintre dînșii — pot rîde și fără explicațiile noastre«.

cop a investit poate mai mult de un milion, făcînd un mic paradiz în jurul unui izvor cu apă sărată, din care se alimentează băile. Pe un platu încins, sau mai bine, învălît cu un larg briu de tineră pădure de fag, a făcut harnicul episcop să răsără o mulțime de vile, care de care mai frumoasă, mai idilică, cari constituiesc un original orașel de vară, o mică Sinaie liniștită, unde îi plăcea să petreacă în retragere spre a-și restaura puterile slăbite totdeauna, când nu petrecea la Stina de vale, sêlbaticul cuib de viață dătător din mijlocul codrilor de brad ai Bihorului. Va să zică, jur-împrejur tot moșii și curți mari românești, printre cari valurile Tisei fac hotarul. Dar mai ieste încă mult pămînt și dincolo de Tisa, care s'ar putea zice un colț românesc, căci de aci încolo urmează Așșa-de-jos și Așșa-de-mijloc, — mari comune românești, — apoi Biserica-albă și altele. În Așșa-de-mijloc am cunoscut o venerabilă figură de preot românesc, pe veteranul protopop Lazar, care mi-a arătat un steag ce se păstrează la biserică, ca o scumpă relicvie, pentru-că supt el au luptat Românii »pentru libertate« supt conducerea lui Rákoczy. Steagul, de mărimea unui prapor mai mic, e zugrăvit pe pînză groasă, ca și cerată, avînd cîmp albastru, în colțuri câte-o ruje roșie și pe la mijloc în semicerc inscripția cu litere de aur, »pro libertate«. — Din aceste putem vedea, că e greșită opinia publică românească, care în ce privește cunoștințele geografice, ține că Tisa este extrema limită spre Apus a elementului românesc, pentru-că iacă și acum mai avem vre-o 7—8 sate dincolo de Tisa, ear înainte cu vre-o câte-va sute de ani am avut — de sigur — de zece-ori atâtea. Tot dincolo de Tisa este și mă-

RĂVAȘUL CLUJULUI

— Serata Reuniunii. În numărul trecut am pomenit de concertul Reuniunii femeilor, plănuit pe 18 Febr. Acum lucrul e pus la cale definitiv. Dar nu pe 18 ci pe 23 Febr. n. și nu ca concert — să nu-și facă cineva inchipuiri de lucș și pretensiuni prea mari — ci ca serată musicală. Reuniunea din principiu combate lucșul. Și în invitări era să se pună un mic apel, de a se evita lucșul, și făcînd economii a jertfi pentru scopul Reuniunii. Dar s'a lăsat la simțul bun subiectiv.

— Dela teatru. La teatru din Cluj s'au tras într'o dungă »Clopotele amuțite« ale lui Rákosi Victor. Signalul acesta, obicinuit, la incendii, înseamnă, că noi Românii aprindem țara și prăpădim pe frații nostri Unguri. Așa se propoveduia în timpul »Thaliei« din Cluj. De fapt inse »Clopotele« au fost trase într'o dungă pentru câștig, și din poftă de reclam. Piesa aceasta lipsită de merit, ca artă, și cu totul falsă, ca tendință, este produsul unei mari companii de interese, care știe cu ce rîmă se prind pescuții naivi ai marelui public.

După cea dintăiu predare a piesei în Cluj, presa a condamnat-o, cu toate că publicul a aplaudat-o. S'a pus la cale apoi scornitura, că Românii vor să facă demonstrație contra ei; atunci ear s'a dus multă lume să vadă demonstrația. Românii inse nici nu se gîndeau la așa ceva. — A treia zi era Duminecă, și publicul de Duminecă ear a cercetat-o.

A patra zi Luni, teatrul a fost mai gol. Un distins bărbat maghiar, întrebă de un Român cum i-a plăcut a zis: »sfîrșitul, care e conciliant, mi-a mai plăcut; încolo e plin de grobianități«.

— Sub titlul »Elnémult izlés« (gust amurțit) ziarul »Napló« din Cluj publică în Nr. dela 4 Februarie un articol din care estragem, în traducere fidelă, următoarele:

— »Pe urma piesei jucată la teatru aseară am aflat nu numai că clopotele bisericești parochiale din Garabău au amuțit, ci și că bunul gust al lui Victor Rákosi a amurțit.

Histericalele furioase ale patriotismului »cu ori-ce preț« sunt respingătoare și când sunt de bună credință, și se vedesc la tîrg ori la moară; cu atât mai respingătoare sunt atunci, când în lipsa acestei turbări naturale, ele ni-se infățîșează în mod măiestrit, de pe așa numita scenă culturală, din teatru, și se îmbulzește a ne cere aplaus și lauri.

...Publicul reprezentațiunii de aseară, cu porniri nenfrinate și-a esprimat zgomotos plăcerea, când a văzut, că tendința, îmbrăcată în vestiment literar, cît de curagioasă zdrobește grabnic și fără nici o considerare întreagă valachimea.

Di Rákosi aduce înaintea publicului, drept tipuri ale României, niște mișei aleși pe sprinceană... li stă omului mîntea în loc; dacă lucrurile stau așa, atunci cum se poate de Românii mai umblă slobozi, și nu sunt puși, dela Vlădică până la opincă, în fundul cel mai întunecos al temniței; și a doua-oară eară, cum se poate, că fiecare »magyar ember« n'a căpătat

năstirea Peri, care oare-când era un lăcaș de viață bisericească românească, pe când astăzi doar și pomenirea i-s'a pierdut între Români. Inșăși izvoarele Tisei, Tisa albă și Tisa neagră, pornesc de pe locuri, pe cari străbunii nostri și-au imprimat urmele, ce-au rămas până în zilele noastre în forma unor numiri toponimice.

La Slatina sunt vestitele băi de sare; — nu le-am putut însă vedea din pricina unor piedeci, de aceea am făcut o excursie la băile și mai vestite dela Ocna-Șugatag. Nu mă voiu opri la frumsețile ce se deschid omului coborînd în adîncurile pămîntului prin ambiturile și templele de sare, ci amintesc numai în treacăt, că și pe linia aceasta călătorul întîmpină tot numai sate românești pline de amintiri glorioase. Pe linia aceasta cade comuna Giulești, în care s'a născut episcopul de fericită pomenire Atanasiu Rednic, urmașul lui Petru Pavel Aron, care și-a lăsat toată averea școalelor din Blaj. Casa în care s'a născut Rednic (o casă simplă țărănească), mai există și astăzi și e însemnată prin aceea, că în vîrful coperișului are ca semn un cap de cerb cu coarnele mari, pe care proprietarul actual nu-l-ar da pentru mult. N'am putut vedea aceasta casă, dar faptul mi l'a comunicat un membru al familiei Rednic, — protopretorul cercului, — care însă de abia a schimbat câte-va vorbe românești cu mine, supt pretext, că nu ar ști bine românește, deși vorbește în dialectul maramureșian frumos, de — cum i-am spus. — Il invidiez că nu știu și eu așa. (Va urma).

incă statuie de aramă aurită, fiind după Malonyai, fiecare scitian din patrie: bărbat brav, cinstit, eroic, nebiruit și vrednic a fi încrestat în marmură.

În piesa aceasta se poate vedea cum măzgălesc autorii pe Români, și cum se lingușesc, în felul unor sfârnari, pe lângă Ungurii cu slăbiciuni; se poate vedea cât de rafinat sunt scoase la iveală toate acele părți, cari pot asmuța pe cei mai înfierbentați asupra altui neam.

De bună seamă chestiunea naționalităților nu se poate arangea de pe arena bătăcută de primadone; dar iată, exemplul ne arată, că ea se poate învenina.

Cu tot dreptul Români din Ungaria pot însemna la răvaș, că eată, operele literare sârbătorite, pe ei îi împodobesc cu virtuți de criminali și în patriotismul lor bolnăvicios, vrednic a fi tratat la cura de apă rece, autorii monopolizează cinstea exclusiv pe seama Maghiarilor.

«Clopotele amuțite» mai vestesc și o senzație topografică; ...ci că iadul să afle în aceasta parte muntoasă a țării, unde dracii de Români își uneltesc jocurile lor mișelești...

În slujba acestui scop de agitațiune e pusă întreagă piesa, cu toată rafineria și picaneria, cu tot viclesugul și coloritul artei dramatice, dorind să ne ațite, ca să prindem de gât pe valachi, și la lumina facelor, — ce le-ar da generoasa întreprindere jurnalistică »Budapesti Hirlap« — să facem un rug uriaș din acest neam grozav de păcătos. Bunul gust însă respinge »Clopotele amuțite«, nu pentru că ar fi o piesă rea, ci pentru că tendența ei e mincinoasă, scopul păcătos și efectul primejdios.

În același sens scrie și »Nemzeti Hirlap«.

— **Adunarea meseriașilor.** În 6 Februarie a. c. s'a ținut adunarea generală a »Reuniunii socialilor rom. din Cluj«. Aceasta adunare a fost publicată și în »Răvaș«.

Președintele dl Vasile Podoabă deschizând adunarea în scurte cuvinte, pe baza programului s'au desbătut următoarele:

Din raportul secretarului am auzit, că această reuniune ar avea viitor frumos, dacă sodalii nostri români ar arăta mai multă interesare urmând pildei Sibienilor și celor din Brașov. E dureros, că membrii nu-și plătesc taxele, de unde urmează, că deși există de 33 ani, abia are azi un capital de 2180 Cor. 53 fil.

Tot ce face comitetul se face pentru elevii meseriași, cărora li s'au împărțit încă pe la Crăciun haine de iarnă, la 33. Elevii primesc haine și de vară, bani de școală și spese de eliberare, precum și alte spese pentru susținerea lor în sumă de 761 Cor. 06 fil.

Sunt însă în Cluj plasați la diferite meserii vre-o 120 elevi români, cari toți sunt băieți de țărani, oameni miseri. Oh, bine ar face institutele noastre de bani, când ar face ca »Vlădeasa« și »Economul«, care în tot anul ajută reuniunea noastră câte cu 20 cor. pentru care dar primească On. Direcțiune mulțămita comitetului.

Noul comitet e compus din: Vasile Podoabă, președinte; Petru P. Barițiu, vice-președinte; Iacob Murășan, secretar gen., Ion N. Pop, secretar II. Andreiu Casian, cassar; Chirilă Chioran, controlor; ear membrii: Gregor Borza, Lazar Cranciovan, Ioan Lăpușan, Iosif Mihău, Teodor Lăpușan, Vasile Sâncrăian, Ioan Duma și Vasile Rus.

Războiul din Asia.

De pe câmpul de luptă.

Știrile mai noue sunt foarte triste pentru Ruși; ei au fost foarte tare bătuti, cu toate-că au luat parte la luptă cu mult mai mulți ca Japonezii. Cauza pierderilor rusești unii o găsec în neînțelegerea, ce ar fi fost între Kuropatkin și Grippenbergh, — alții o află în slaba organizație și în lipsa de curaj în armata rusă. — Luptele s'au început în 25 Ianuarie — și începutul se arăta norocos pentru Ruși. După aceea însă Rușii au pierdut încontinuu, ba după unele știri armata rusească e total zdrobită. Luptele s'au dat în apropierea riurilor Saho și Hunha. Armata rusească era condusă de Grippenbergh. Luptele au fost foarte sângeroase. În decursul luptei Grippenbergh a cerut ajutoare, dar în loc de ajutor a primit ordinul — să se retragă. Să și plânga el în o telegramă trimisă la Petersburg: »Onoarea mi-au răpit-o. În cea din urmă luptă armata mea era în poziție favorabilă și aș fi învins de sigur, dacă căpătam ajutoare. În loc de ajutor însă am primit poruncă să mă retrag. Înainte de luptă am zis ostașilor mei, ca să mă împuște, dacă voui porunci retragerea. Nu m'au împușcat, dar am rămas fără onoare«. Pierderile Rușilor sunt calculate la 13000 oameni. 1500 Ruși au

ajuns în prinsoare. Generalul Mistsenko a fost greu rănit, ear generalul Kondratovits a fost pușcat în piept. Japonezii încă au avut perderi mari, dar cel puțin au învins. Au căzut în luptă 24 oficeri Japonezi. Comandantul Tanabe încă a fost greu rănit. Numărul ostașilor căzuți, încă nu s'a calculat, dar atâta se știe, că-i foarte mare. — Pentru pierderile rusești e făcut rezponzabil generalul Grippenbergh, care a și primit ordin dela Țar, ca să-și ceară penzionarea și a fost citat la Petersburg, ca să dea seamă despre cauzele înfrângerii. În locul său a luat comanda armatei a doua generalul Mylow. — Să zice, că va fi rechemat și Kuropatkin și că în locul lui va fi trimis ministrul de război Sacharov, ear locul acestuia îl va lua ministrul instrucțiunii Glapov.

Semne de pace.

Părerea generală în lumea politică e, că se încep pertractări de pace. Pacea ar fi binevenită acum pentru amândouă părțile. Japonia e sleită în privința materială, — Rusia are de isprăvit afaceri mari înlăuntrul țerei.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

— La fondul pentru noua biserică din Cluj au mai contribuit:

Nr. 189. Dionisiu Muntean, notar în Ofenbaia 4 cor. 80 fil.

Nr. 190. George Pop, paroch în Buda-veche 2 coroane. — D-zeu să le răsplătească!

— **Iubileul unui preot.** On. Gregore Lehene, paroch în Arghiș împlinind 50 ani de când a fost hirotonit, va sârba iubileul preoției sale, Duminecă, 12 Februarie în ziua marilor »Trei Sfinți Ierarhi«. Din acest prilej venerabilul iubilant a fost felicitat de P. Ven. Consistor arhiepiscopesc printr'o frumoasă scrisoare. La mulți ani!

— **Camera advocațională din Cluj,** și-a renoit zilele trecute comitetul, care se alege tot la 3 ani. În noul comitet, constituit sub presiunea dlui avocat Czikmantori, au fost aleși dintre Români domnii: Vas. Almășan și Dr. Amos Frâncu.

— **Dl Emil Sabo,** profesor în Blaj, susținând »summa cum laude« rigorosul la facultatea filosofică din Cluj, din limba și literatura română, geografie și istorie, a fost promovat la gradul de Doctor. Tesa noului Dr. în litere, după-cum am anunțat mai înainte, tratează despre Coșbuc.

— **Balul filantropic,** al studenților din Blaj se va ținea ca și în trecut în ziua de Trei-Sfinți, la 12 Februarie st. n. în Sala »Hotelului Univers«. Venitul curat este destinat pentru »Fondul studenților morboși«. În Comitetul aranjator sunt: Ioan Fodor, președinte. Dr. Ioan Rațiu, secretar. Oct. Bonfiniu, cassar. Flaviu C. Domșa, controlor. Iacob Murășan, Emil Sabo, Eugen Pantea, Dr. Ambrosiu Chețan, Gavrilă Precup, Aurel P. Bota. Octavian Prie, Augustin Caliani, Ioan Băgăian, începutul la 8 ore sara. Prețul de intrare: de persoană 2 coroane, de familie 4 coroane. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

— **Un lucru bun** a început a face orașul Callenberg din Sacsonia. Senatul orașenesc a hotărât, că pentru fiecare nou născut să depună la o casă de păstrare vre-o câte-va marce. Când copilul ajunge în al doilea an, atunci libelul se dă părinților, pe cari îi îndeamnă, ca din când în când să adauge la suma aceea, ca averea copilului să sporească. S'a mai hotărât, ca din bani depuși să nu se poată scoate nimic, până-ce copilul nu va ajunge de 14 ani. Prin hotărârea aceasta senatul orașenesc a avut de scop trei lucruri bune: să îndemne pe cetățeni la cruțare, — să asigure pe fiecare cetățean și așa să se reducă numărul sărăntocilor și cerșitorilor și în rîndul al treilea a crezut, că prin aceasta va da ocaziune clasei mai bogate să ajute pe cei săraci, sperând că părinții bogați vor contribui cu câte ceva și pentru copii săraci, cari se vor naște deodată cu copiii lor. — Când aducem știrea aceasta nu putem să nu îndemnăm pe părinți, ca să asigure în felul acesta pe fiii lor. Dacă vor pune la o parte an de an cât de puțin, copiii lor vor ajunge să aibă un razim, când vor ajunge mari.

— **Tinerimea română din Blaj** invită la Picnicul, ce-l va aranja Duminecă în 26 Faur 1905 în sala cea mare a Hotelului »Univers«. Venitul este destinat pentru »Casina română« și »Reuniunea femeilor române« din Blaj. Începutul la 8½ oare sara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor.; de familie 5 coroane. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică. Comitetul aranjator: Aurel Ciato, președinte. Iustin Nestor, vice-președinte. Dr. Nerva Oncu, vice-președinte. Dr. Romul Boilă, majordom.

Flaviu C. Domșa, cassar. Membrii: Emil Bredă, Iuliu Brândușan, Dr. Ludovic Ciato, Eugen Groze, Dr. Iuliu Maniu, Ioan F. Negruțiu, Dr. Laurențiu Nestor, Cornel Ordace, Valer Ordace, Dr. Octaviu Pavelea, Eugen Pantea, Iuliu Pop, Dr. Ioan Rațiu, Dr. Emil Sabo, Dr. Eugen Solomon, Quintiliu Viciu, Emil Vlăssa.

— **În Cornișel** (pe Criș) cu ocaziunea sfințirii noului edificiu școlar gr.-or. ce se va săvârși în 12 Februarie a. c. se va aranja totodată și o petrecere în favorul școlii.

— **Meseriașii români din Turda** arangează o Petrecere împreună cu teatru pe Sâmbătă, 18 Februarie st. n. a. c. în sala cea mare dela Hotelul »Europa«. Începutul punct la 7 oare sara. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană 50 fileri, în familia peste 3 membrii de fiecare membru 1 coroană 20 fileri. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăcelilor de meserii, lipsiți de mijloace. Ofertele marinimoase sunt — se adreseze dlui Silviu Bologa, cassar. Piesa teatrală »Sămbăta morților«. Persoanele: Petrilă, morariu în Doinești Stefan Felezeu, Ileana, fca lui D-șoara Sabina Dandea, Primăreasa, sora lui Petrilă D-șoara Anisia Aspriș, Preotul Serafim Eugen Cigarean, Văduva Negrescu D-șoara M. Mandruț, Ionel, ficiorul ei Ioan Chiș, Chergel, cărcimar Ioan Pelea, Ana, soția lui D-șoara Ana German, Doi copii ai lor ** Iancu, țera, Filon Rațiu, Nastase Gropar ** Andreiu, Pavel ucenici la moara Gregoriu Andreica lui Petrilă, Gregoriu Cocan. Acțiunea se petrece în comuna Doinești, în timpul de față. În pauză se va juca »Călușerul« și »Bătuta«.

— **† Maria Revnic n. Blaga,** soția cassarului bisericeii gr.-cat. din Cluj, a repausat în 6 și a fost înmormântată în 8 l. c.

MAI NOU

— **Crisa guvernului** nu s'a rezolvat încă, și poate va mai ținea mult. Deși picat, contele Tisza mai conduce cârma, până va fi numit urmașul său. Acesta va fi cum se vede, contele Andrassy. Mai însemnat din cursul crizei e că Maiestatea Sa va primi în audiență, la Viena pe Kossuth Ferencz.

— **»Telegr. Român«,** din urmă, ca să apere legitimitatea conferenței din Sibiu, se provoacă la conferența convocată de Dr. Rațiu în 1896. Adeverat că în convocarea cea Dr. Rațiu, nu s'a iscălit ca »președinte« pentru că era cu totul alta situația de atunci. La conferență însă au fost chemați atunci espres delegații alegătorilor »aderenți ai programului din 1881«, nu ca acum. Dl Dr. Dăianu, contra căruia se îndreaptă mai ales »Telegraful« credem că va răspunde acestor sfertări neputincioase.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Căzanie populară** de Ioan Roman, așa se numește broșura Nr. 3 din »Cărțile Săteanului român«, ce apar în editura foi populare »Răvașul« din Cluj. Tipografia »Carmen« a lui Petru P. Barițiu. Broșurica are 36 pagini și costă numai 70 creițari.

Autorul, Ioan Roman, a murit anul trecut. El n'a fost preot, ci mirean. Protopopul Dr. Dăianu din Cluj cumpărând biblioteca lui Roman, a găsit în manuscris această căzanie, pe care repositul Roman a rostit-o în biserica din Dretea în ziua de anul nou 1866. Este o cuvântare, pe care dacă te apuci s'o cetești, nu o mai lași din mână, până nu ai isprăvit-o. O cuvântare în genul cum sunt în limba germană predicile vestitului orator Abraham a Sancta Clara din Viena. — Bun lucru a făcut d-l protopop din Cluj scoțând la lumină această căzanie, al cărei limbaj popular este neîntrecut și învățăturile din cele mai alese. Credem că foarte mulți se vor grăbi a-și procura cărticica aceasta folositoare trimițând prețul de mai sus, la »Răvașul« în Cluj. (»Gaz. Trans.«)

»Această carte are un cuprins foarte bun și este foarte folositoare pentru popor«.

(»Dreptatea Poporului.«)

— **»Patruzeci de predici populare«** de Iuliu Scriban licențiat în Teologie, Ploiești. O carte de folos pentru preoții ce muncesc pe sate în via Domnului, scrisă într-o limbă ușoară și la înțelesul poporului. Să poate procura dela librăria Ciurcu Brașov. Prețul trimisă franco Cor. 170.

— **»Sfaturile cele mai de lipsă pentru prăsierea și folosirea legumelor«** de George Maican. Prețul numai 24 fileri. Editura Librăriei Ciurcu.

— »Școala și Familia«, foaie pedagogică literară, Brașov, Red. resp. Ioan Dariu. A apărut un volum (Nrii 15—17) cu material bogat. Mai interesantă și tristă e notița de pe pagina din urmă în care revista își vestește sistarea apariției, cu numărul cel mai apropiat. Eată ce se spune în acest cântec de lebedă:

»Cu durere de inimă trebuie să constatăm, că dascălimea noastră nu este în stare a susține nici măcar o singură foaie pedagogică românească. În fața experienței ce o avem: scusele în cesta aceasta n'au nici o valoare; sunt niște vorbe slabe de babe.

În urma unei restanțe considerabile de 3600 coroane a trebuit ca foaia să înainteze schiopotând și în același timp să acoperim din puținul nostru cerințele ei de până aci. Pe cât îi apărăm pe dascăli, poate ca Labori pe Dreyfuss, în articolul prim »Răspuns la învinuirea...«, pe atât suntem de decepționați în iluziunea noastră despre ei. Văd bine că năcazarile dau năvală peste ei, gata-gata să-i absoarbă și ei stau cot-coreți ca cioara'n par și de nimica n'au habar. Aceasta indiferență aduce cu sine triste urmări în viitorul lor destul de fluctuos. »Flere possem, sed juvare non«, »să-i deplâng pot, dar să-i ajut nu«, pentru-că ei singuri nu vreau să-și ajute.

Apoi mai avem o samă însemnată de primitori ai foii: preoți. Pe cât nu se înțeleg cu dascălii ca și cănela cu pisica, pe atât se întâlnesc la o idee cu ei, ca să nu susțină un organ pedagogic. Ce mai directori școlari locali! În numerii ultimi (18, 19 și 20) ne vom permite a le face un pomelnic vecinic acelor stimabili Domni și amabile Doamne, cari au primit foaia până acum, dar n'au solvit încă abonamentul. Ultima ratio, îi vom da pe mâna avocatului. Cei mai astuți se vor ascunde prin tufe. Nu face nimica, că-i aflăm noi; nu ne jucăm »d'a baba oarba« cu ei.

În același timp exprimăm deosebita noastră mulțumire celor ce și-au achitat abonamentul, rugându-i a scusa, dacă n'am putut a-i satisface la vreme. Pricina sunt cei de sus, că 200 abonenți plătiți nu pot duce în spinare nici-odată pe 600 abonenți neplătiți.

Bage de seamă învățătorii noștri să nu pățească tot așa și »Foaia Școlastică« din Blaj, care este organul oficios al reuniunii lor!

Posta Redacțiunii.

— Dlui Dr. G. S. Aveți dreptate. — V. Diac. Suma trimisă am primit-o. Ai primit provocare numai pentru trimiterea abonamentului pe 1905. — On. L. S. De aici vi-s'a expedit foaia regulat din momentul, în care am primit abonamentul. Noi nu putem explica, cum de nu o primiți. — On. E. I. Noi am primit numai 8 coroane, 90 filerile vom face cercetare la poștă. Dar pentru cine ați trimis 18 coroane? — Kassa. Am primit. Salutare! — Diui B. în Cr. »Călimdarul Poporului«, cel din Sibiu, ți-l trimitem franco, dacă trimiți 50 file ri (și în marce postale).

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârșiri **Epilepsie** broșura despre Epilepsie care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfur ta. Main. 35—52.

Conținutul următoarelor preparate sunt recunoscute de foarte bune de profesori și medici renumiți
Senegin contra tusei, răgușelei, durerii de pept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Caspic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbetrănite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprindearea de stomac, greața și vomarea, sgârșirile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburi secrete, 1 sticlă 2 cor.
Laxbonbons, Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**
Chemicala, drogoue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee rusice, parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți precum și praf. Ori-ce fel de articol din branșă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și veți convinge.

(67) 7—10

Cornel Demeter.

apotecar în Oraștie (Szászváros) Iskola-u. 55

Pentru sezonul de toamnă și iarnă recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

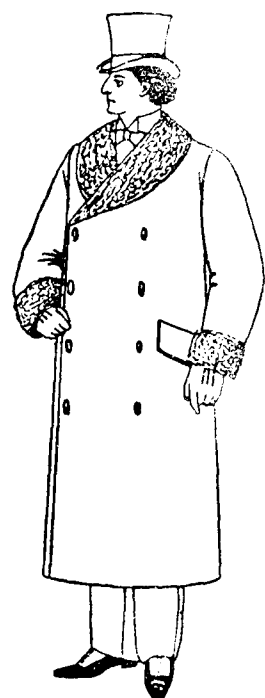
Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.
Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de toamnă.
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).
Căputuri economice, cupțușite cu stofă, ori cu blană.
Haine negre de salon și frac.
Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche.

24 (47—)

Despre păcatele sătenilor.

Căzanie poporală de Ioan Roman.

A apărut, în »Cărțile Săteanului Român« (Nr. 3) și costă 20 fil. plus porto 3 fil. Comandele se adreseze la: Révașul, Cluj, Jókai u. 6. sz.

Un bucătar, român necăsătorit, cu aplicare, într'o condiție sigură, aici în Cluj. Unde? — spune administrația acestei foi.

Două clăi de Fîn, foarte bun, se află de vânzare în Cluj.

A se adresa la Administrația foii.

Szám 45/1905. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT

A kolozsvári királyi törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az »Economul« hitelintézetnek Szallos Bandi Ferencz és Szallos Erzsébet férj Mátyás Istváné tita vistai lakos végrehajtást szenvedők elleni 600 kor. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki királyi járásbírószék területén levő Vista községben és határában fekvő és a vistai 105. tkvben a l. 3—5, 7—8, 10—11, 14—32, 34—41, 43—55 rend 436, 512, 513, 568, 622, 669, 788-a, 809, 931, 947, 985, 1030, 1057, 1060, 1087, 1284, 1285, 1465, 1480, 1508/1, 1509, 1551, 1598, 1654, 1672, 1709, 1903, 1947, 1969, 2018, 2112, 2113, 2154, 2185, 2218, 2356, 2357, 2412/1, 2413/1, 2495, 2583, 2644, 2723, 2730, 799-a, 1029/2, 619/2, 893, a/1 893 a/1, 903 a/1, 902 a/3, 2589/1, 2589/3, 2102/2 hrszámú, egy tkvi jóságtestet képező ingatlanokból végrehajtást szenvedőket illető felerészbeni jutalékra és pedig a 7217/900 tkvi számú ügyirat tanusítása szerint idő közben elhalt özv. Szallos Ferenczné sz. Anđás Erzsébet és özv. Szallos Ferencz Istváné sz. Nagy Anna C 1, 3 illetve C 5 alatt bejegyezve levő haszonélvezeti jogának fenntartása nélkül 1514 kor. becsértekben mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi április hó 29-ik napján délelőt 10 órakor vista község előjárásági irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási aron alúl is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át bánat pénzül készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazság ügyminis-teri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték-papírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX törvényzikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kolozsvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Kolozsvár, 1905. évi január hó 8 napján.

Ádám Dénes s. k.
kir. tszéki albiró.

Mare magazin de sicrie.

Nr. Telefonului 448.

Intreprindere

Nr. Telefonului 448.

de transportul cadavrelor și de înmormântare MUNTYÁN PÉTER

cel mai ieftin institut de înmormântare în Cluj,
Strada Unió-utca nr. 13 și Monostori-út 87.

Recomand în atențiunea P. T. publicului din loc și jur institutul meu de înmormântare bogat provăzut cu sicrie colorate, decorate, de stejar ori aramă, precum și cu toate cele de lipsă la înmormântare, torțe, făclii, cruci, cununi, petele, vestminte de doliu, pe lângă cele mai echitabile prețuri. — Primesc transportare de cadavre în loc și în provincia, ca și în străinătate. Aranjez înmormântări simple ori foarte pompoase și garantez serviciul cel mai prompt.

Inmormântări de copii dela 6 coroane în sus.

» » oameni mari dela 16 coroane.

—> Atelier de măsar și strugar. <—

Cerend sprijinul P. T. public însuși jalnic,
semnez cu distinsă stimă

(58) 2—10

Petru Muntean.

50.000 părechi de păpuci

4 păr. pentru numai fl. 2-80

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de bațjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghete. 1 păr. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 păr. p. domni și 1 păr. p. dame păpuci de modă, cu »paspoil«, foarte eleganti, fasonul cel mai nou, cupțuși bine pentru iarnă, foarte drăguți și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru păr. numai fl. 2-80. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuei a lui S. Urbach

Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, și banii se returnează la dorință,
astfel risicul eschis. (45) 11—12

Mare surprindere!

600 bucăți numai cu fl. 1-95.

Un orologiu aurit, Anker precis cu catenă potrivită, umblă punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, 1 cravată de mătasă modernă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 sugaretă cu chichlimbar, 1 cuțit de busunar cu cele de lipsă, 1 broș pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată pentru toaletă, 1 portmoneu de piele pentru bani, 1 coileu de mărgele minunat de frumos, 1 păr. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, recușite de scris de nickel, prima, 1 p. butoni de similiti brilante, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, un drăguț album, cu 36 icoane cele mai frumoase din lume, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 520 alte obiecte nesmintit de lipsă în casă. **Toate laolaltă** cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai **1 fl. 95.** Trimiterea cu rambursă ori trimițând banii înainte la casa de export.

S. URBACH, Krakau Nr. 154 K.

NB. Printruce nu cunvine să retrimite banii, astfel risicul eschis (66) 9—